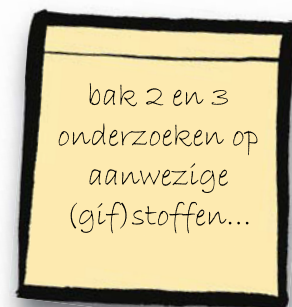

experiment a

Ik heb drie bakken. In bak 1 zit alleen aarde. In bak 2 zit aarde waarop steekgras groeit. In bak 3 groeide ook steekgras, maar daar heb ik het gras zelf weggehaald: alleen de aarde is overgebleven. Ik zaai in iedere bak 10 zaadjes geurkruid. Ik geef de bakken regelmatig water. Na zes dagen heb ik de drie bakken goed bekeken. Ik tel het aantal zaadjes dat ontkiemd is (aan het uitgroeien is tot een plantje). Het resultaat staat in deze tabel:

	aantal ontkiemde geurkruidzaadjes
bak 1	9
bak 2	0
bak 3	0

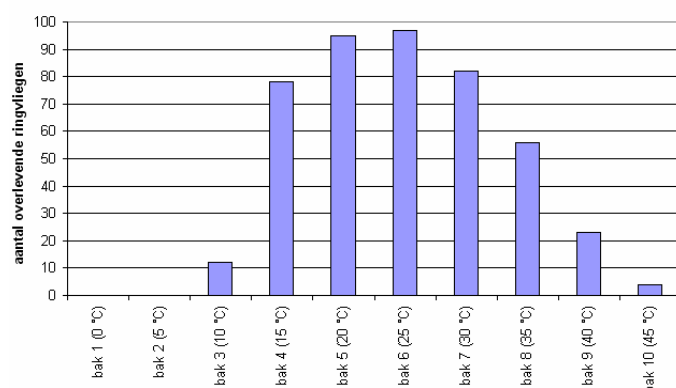
experiment b

Ik heb vier bakken. Ik zaai in iedere bak 10 zaadjes klimheester. Ik geef bak 1 en bak 2 regelmatig water, bak 3 en bak 4 geef ik geen water. Bak 1 en bak 3 zet ik in het zonlicht, bak 2 en bak 4 hou ik in het donker. Na zes dagen heb ik de vier bakken bekeken. Ik tel het aantal zaadjes dat ontkiemd is (aan het uitgroeien is tot een plantje). Het resultaat staat in deze tabel:

	aantal ontkiemde klimheesterzaadjes
bak 1 (water + licht)	8
bak 2 (water)	9
bak 3 (licht)	0
bak 4 (-)	0

experiment c

Ik heb tien bakken met levende ringvliegjes. In iedere bak zitten honderd vliegjes. Ik zorg voor voldoende voedsel. Ik hou de bakken bij verschillende temperaturen. Na twee dagen tel ik het aantal levende vliegjes. Het resultaat staat in dit diagram.

experiment d

Ik wil van een aantal gevonden voorwerpen weten hoe oud ze zijn. Daarbij maak ik gebruik van radioactieve koolstofdatering. Daarmee kan de ouderdom van deze voorwerpen redelijk precies vastgesteld worden. Het resultaat (in Moendoes-jaren) staat hieronder.

document x1	226 jaar oud
document x2	105 jaar oud
muntjes uit heuvellaag 305	305 jaar oud
muntjes uit heuvellaag 416	416 jaar oud

experiment e

In klang tomi zaag ik een stuk ijs uit het meer in Ara blof. Ik verhit het ijs langzaam boven een vuurtje. Ik zie dat het ijs smelt bij een temperatuur van 0 °C. Vervolgens begint het water te borrelen en flink te verdampen bij 70°C.

experiment f

Ik kijk gedurende twee dagen een paar keer per dag op mijn horloge: bij zonsopgang, een keer midden op de dag, bij zonsondergang en een keer midden in de nacht. Ik noteer de tijden die het horloge aangeeft. Het resultaat staat hiernaast.

	dag 1	dag 2
zonsopgang	4 uur	10 uur
midden op de dag	9 uur	3 uur
zonsondergang	2 uur	8 uur
middernacht	6 uur	12 uur

experiment g

Ik sta aan een afgrond. Het dal beneden is 100 meter lager. Ik laat een klimheestervrucht (van 0,5 kilo), een stok (van 1 kilo) en een steen (van 2 kilo) vallen. Ik meet hoe lang het duurt voor ze beneden zijn.

gewicht	tijdsduur
vrucht	7,00 sec
stok	7,01 sec
steen	6,99 sec